

MAANBLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS, 67E JAARGANG NO.1, JANUARI 2006

ONZE

VOGELS

De

se

Kweek met de Mexicaanse nonpareil (*Passerina cirrus*)

De Mex. nonpareil is een bijzonder kleurrijk vogeltje, dat in het wild voorkomt in het zuidelijke deel van de Verenigde Staten en Mexico. In Amerika wordt hij "Painted Bunting" (geverfde gors) genoemd. Onder de soort *Passerina* vallen tevens de lazulivink (*Passerina amoena*), indigovink (*Passerina cyanea*), veelkleurenvink (*Passerina versicolor*) en de regenboogvink (*Passerina leclancherij*).

Ook onze benaming roemt de kleurenpracht: nonpareil is een Frans woord en betekent: kleuren als geen ander. De Mex. nonpareil is overigens geen familie van de Indische nonpareil (*Erythura prasina*), alleen de naam doet het wellicht vermoeden. De Indische

nonpareil is meer een amadinesoort. De meeste *Passerina*-soorten zingen ook 's nachts en beginnen hier al vrij vroeg in het voorjaar mee. Ze hebben in het algemeen een aangename zang, die heel zacht maar ook heel luid kan zijn, zeker voor zo'n klein vogeltje.

Hoewel het mannetje opvallende kleuren heeft, zal hij in het wild toch niet makkelijk te vinden zijn, aangezien ze zich verborgen houden in het groen. Het popje is sowieso moeilijk te vinden aangezien zij olijfgroen is. De vogels leven in een warm klimaat, vergelijkbaar met Spanje. In de winter trekken de vogels uit Texas naar Mexico, de populatie in Florida gaat naar het zuidelijkste deel van Florida.

Het zijn vogels die duidelijk niet van kou houden; een winter in Nederland zonder verwarming zullen ze niet overleven. Ik probeer

ze wel het hele jaar buiten te houden, maar met een verwarmde binnenvolière waar het niet kouder dan 5 graden wordt. Vogels die het hele jaar buiten zitten, komen de winter goed door (zie foto's).

Als de vogel enige tijd in gevangenschap gehouden wordt op een zaadmengsel, zal de mooie rode kleur van de man overgaan in geel (zie foto's). Als de vogel weer in een beplante volièrte komt met voldoende levend voedsel en eventueel wat rode kleurstof (rood intensief), komt de rode kleur weer terug. Als ze teveel rode kleurstof krijgen, wordt ook het groen op de rug bij de man en de pop roodkleurig.

Dit vogeltje is in het verleden in grote hoeveelheden vanuit Mexico geïmporteerd, er is echter bijzonder weinig mee gekweekt. En nu de vogels bijna niet meer worden geïmporteerd, is het een schaars goed geworden. Waarom is er zo weinig nakweek?

Ik denk wel een verklaring daarvoor te hebben gevonden. Het vogeltje lijkt op een zaadeter en geeft een vinkachtige indruk. Het is echter veel meer een insectenetende vogel, ook qua gedrag en heeft dus een aangepaste kweekomgeving nodig.

De eerste stap is de juiste voeding te verschaffen. Bij mij eten ze veel buffalo's,

meelwormen en (eigengemaakt) eivoer met pinkies, zaad wordt in de broedperiode niet of nauwelijks aangeraakt.

In het jaar 2004 had ik de eerste broedresultaten. Het zijn bijzonder goede broeders, zeker voor wildvang. Bij de pop die zat te broeden naast een drinkfontein (zie foto), kon ik gewoon het water versippen, terwijl ze op het nest bleef zitten. De 2 kweekkoppels hebben toen 6 nesten met 4 eieren per nest gehad, maar alles onbevruucht! Dit had ik nog niet eerder meegemaakt, een eivrijke voeding is een deel van de oplossing, maar er is meer nodig.

De reden dat de eieren onbevruucht waren, heeft alles te maken gehad met de ruimte waarin ze zaten. De vogels zaten in broedkooien van 1,50m lang, 40cm hoog en 40cm diep. Op zich ruime kooien voor deze relatief kleine vogels, maar ik had geen rekening gehouden met hun territoriale gedrag. De pop is in die periode de baas, zeker in de buurt van het nest. De man wordt dan ook alle kanten opgejaagd in deze kleine ruimte en kan zijn natuurlijke rol van territoriumverdedigen niet waarmaken, laat staan voor een paring zorgen.

Een goede oplossing voor dit probleem is de vogels te huisvesten in een ruime, beplante volièrte, waarin zij alleen zitten. Ik weet in elk geval van 2 vogelhouders dat zij in deze omstandigheden jongen van deze soort op stok hebben gekregen.

Nu ben ik beperkt met mijn ruimtes, dus ik heb iets anders bedacht. Ik heb aan de

achterkant van de broedkooien een opening gemaakt en daar, zo groot als de broedkooien ook zijn, een "open" kooi gemaakt (zie foto's). De broedkooi heeft nu een binnen- en buitendeel, zoiets als een duiventil. Zo heeft de pop haar territorium binnen in de broedkooi, terwijl de man buiten zijn territorium kan verdedigen. Dit heeft gewerkt. Het mannetje begon al vroeg in het voorjaar met zingen, ook 's nachts. De burens vroegen zich al af waar het vandaan kwam. Het eerste legsel was uiteindelijk in mei. Ik heb nu ook de balts en de paring kunnen zien. Dit gaat er heftig aan toe. In de buitenruimte werd door man en pop af en toe enorm gevochten. Meteen na een vechtpartij ging de pop in een balts houding staan: kop naar beneden, staart omhoog en flapperend met de vleugels, niet mis te verstaan. De eerste ronde leverde 4 eieren op, waarvan er 3 bevrucht waren. Na 5 dagen zijn de jongen geringd. Hoewel dit bij lazuli-vinken geen problemen opleverde (ringen waren afgedekt met ventielslang), werd dit niet geaccepteerd door de Mex. nonpareils, gevolg 2 jongen dood, het derde werd ongemoeid gelaten en is later uitgevlogen. De volgende ronde zou ik ongemoeid laten.

De 2^e ronde bestond uit 4 eieren, het nestje was erg klein (diameter 4cm) en ik vroeg me af of dit wel goed zou komen. De eieren lagen zo'n beetje over elkaar heen. Het leverde echter geen probleem op. Alle 4 eieren zijn na 14 dagen uitgekomen en 9(!) dagen later verlieten de 4 jongen het nest.

ONZE VOGELS

ISSN 0030-3224

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELIEFHEBBERS (OPLAGE 35.500)

Onze Vogels is een maandblad, uitgegeven door de NBvV, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Voor meer informatie over de NBvV, het lidmaatschap en het verkrijgen van een abonnement verwijzen wij u naar de Colofon (rechts op deze pagina), naar de website www.nbv.nl en naar informatie achter in dit blad in de rubriek NBvV bondsmededelingen. De leden van de NBvV krijgen Onze Vogels op grond van hun lidmaatschap van de NBvV maandelijks per post thuis gezonden.

Bijzondere kweek met de affinie appelvink

6

VERDER IN DIT NUMMER	pagina
Kweek met de Mexicaanse nonpareil	2
Bijzondere kweek met de affinie appelvink	6
Rectificatie van artikel "Even voorstellen"	8
De geschiedenis van de Portugese Arlequim	9
kalender 2006 januari	13
Een jaar rond vogels houden	14
Van wildzang naar cultuurvogels	15
Over kanaries gesproken	16
Kleurkanaries met rode snavel	16
De agaatpastel wit	17
Kleurkanaries: Zwart Wit	18
Jeugdontmoetingsdag	20
Column	26
Vraag en aan bod	26
Volière van de maand	29
NBvV bondsmededelingen	31
Superledenwerfactie	33
Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers	34
Superledenwerfactie	35

De agaatpastel wit

17

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 20 februari 2006

Colofon

UITGEVER

'Onze Vogels' is het maandelijkse tijdschrift van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, een organisatie van vogelliefhebbers met ca. 34.000 leden. De NBvV is opgericht in 1954. De totale oplage van 'Onze Vogels' bedraagt 35.500 exemplaren. Het tijdschrift wordt uitgegeven aan leden, verspreide leden en binnen- en buitenlandse abonnees. Men wordt lid van de NBvV door zich aan te melden bij een van de bijna 600 plaatselijke afdelingen van de bond. Ook bestaat de mogelijkheid verspreid lid te worden. Met ingang van 1-1-2006 geldt voor buitenlandse leden van afdelingen voor betalen contributie naar de afdeling en de slag van € 25,52 aan extra portokosten Europa. Desgewenst kan men via de secretaris van de afdeling aan het bondsbureau melden dat men voor een postadres in Nederland kiest. Men voorkomt hiermee extra portokosten. Voor buiten Europa geldt men het tarief op te vragen.

ADRES

NBvV, Postbus 74
4600 AB BERGEN OP ZOOM
tel. 0164-239007 e-mail: info@nbv.nl
fax 0164-239020 website: www.nbv.nl
Bankrekening: 46.89.59.262
Postbank: 11.48.324
Voor België: 000-0156074-01
T.n.v. Ned.Bond van Vogelliefhebbers

REDACTIE

Redactie: Gea Stoop, de Perponcherstr.
2518 SW Den Haag (tel 070-3461831)
e-mail: onzevogels@hetnet.nl
Kanaries: Henk van der Wal en Gea Stoop
Tropen en grondvogels: Jan de Nijs
Tekstcorrectie: Jan Huijsmans

ZAKELIJKE ADVERTENTIES

Tarieven voor zakelijke advertenties zijn te krijgen bij Piet Deley op het bondsbureau Bergen op Zoom. Voor 'vraag en aanbod' advertenties' wordt verwezen naar de de 'trekkende' tarieven en voorwaarden elders in dit blad. De sluitingstermijn voor zakelijke advertenties is uiterlijk 6 weken voor vertrekdatum. 'Onze Vogels' wordt in de laatste week van de maand ter post bezorgd.

ABONNEMENTSPRIJZEN

Vanaf 1 januari 2006 gelden de volgende abonnementsprijzen:
Nederland € 25,00, België € 27,00
Europa € 48,00, buiten Europa € 62,00
Voor verzending per luchtpost geldt het ander tarief, afhankelijk van het land van bestemming. Dit kan worden aangevraagd bij het bondsbureau. Het abonnementslooptijd van 1 januari tot en met 31 december.

VERSPREID LIDMAATSCHAP

Iemand die principieel geen lid wenst te worden van een afdelingsvereniging kan verspreid lid worden van de NBvV. Een verspreid lidmaatschap kost € 35,- per jaar.

VERANTWOORDELIJKHEID

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is niet verantwoordelijk voor de gepubliceerde advertenties en kent geen verplichting tot opnemen van advertenties. De auteurs zijn verantwoordelijk voor de inhoud van hun teksten. Door publicatie neemt de NBvV geen enkele aansprakelijkheid op zich. Overname van artikelen, illustraties, foto's gedeelten daarvan is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan.

FOTO VOORPLAAT

MEXICAANSE NONPAREIL/PASSERINA CIRIS

FOTO: ALEX MULDER

ONTWERP EN DRUK:

PLANTINGSCAPRIE CAPELLE A/D USSEL BV

POSTBUS 550, 2900 AN CAPELLE A/D USSEL

Nog klein, maar ze kunnen dan al wel fladderen. Ook de lazulivinken kennen eenzelfde tempo. De jongen zijn grootgebracht met enorme hoeveelheden buffalo's en wat eivoer met pinkies. Na een kleine 3 weken kwam de klad er echter wel wat in: de jongen zagen er wel goed uit, maar sliepen mij wat te veel overdag. Met 4 jongen was er wat meer nodig en ik ben gaan bijvoeren met diepvries krekels. Dit gaf direct een enorme omslag: de jonge vogels werden meteen

veel actiever. Zonder jongen raakten ze dit dode voedsel niet of nauwelijks aan, nu werden er per dag zo'n 80 grote krekels verorberd. Na 4-5 weken waren de jongen zelfstandig en zijn ze bij de ouders weggehaald. De jongen zijn grijskleurig.

Tekst en foto's: Alex Mulder

Bijzondere kweek met de affinie appelvink (*Coccothraustes affininis*)

De affinie appelvink komt voor van Pakistan tot West-China en in Birma. Hij leeft daar tot op een hoogte van zo'n 4200 meter, zo tot de boomgrens. Er zijn geen ondersoorten van beschreven, maar deze vogels behoren tot de familie van de kernbijters. Ze zijn ongeveer 22 cm. Man en pop zijn totaal verschillend van kleur en dus eenvoudig te herkennen. De man heeft een gele borst en nekband en zwarte kop, de pop heeft een grijze kop en is verder nagenoeg mosgroen. Mijn koppel kwam rechtstreeks vanuit de vogelhandel/import. Man en pop zitten vanaf de aankoopdatum (september) bij elkaar in een buitenvolière van 1 m breed, 2 m hoog en 2,5 m diep.

De kweek

Nadat ze de koude wintermaanden goed zijn doorgekomen, buiten dus, begon de man half april zijn roep of zang wat harder en

meer te bezigen. Eind april zag ik dat de man kokosvezel in de snavel nam om het vervolgens weer te laten vallen.

Na een paar dagen begon de pop ook nest-

materiaal te pakken, maar zij maakte hier meteen een nest van. Ze gebruikte hiervoor als basis een wilgentenen-mandje met een doorsnee van 15 cm en bouwde hierin een keurig nest van alleen kokosvezel.

Op 16 mei was het nest volledig af. Vanaf deze dag gedroeg de man zich nog drukker en werd er regelmatig gepaard. Op 30 mei was er het eerste ei, op 31 mei het tweede en op 1 juni het derde en laatste ei. De pop is vanaf het eerste ei gaan broeden. Op 13 juni rond 14.00 uur was de pop even van het nest af en bleken er twee jongen te zijn geboren. En rond 19.00 uur bleek ook het laatste jong te zijn geboren. Overigens heb

volwassen pop, foto gemaakt tijdens Vogel 2005

volwassen man, foto gemaakt tijdens Vogel 2005

ik de man nooit op het nest gezien, maar zodra de jongen waren geboren, veranderde hij in een voorbeeldige beschermer en voedselaandragers.

Op 18 juni zijn de vogels geringd met een ring van 4.0 mm, wat eigenlijk al vrij moeilijk ging. Volgens informatie zou er geringd moeten worden met een ring van 3.5 mm. Maar bij aankoop van de oudervogels heb ik met een schuifmaat de poten opgemeten en bleek dat de poten van de pop 3.8 mm waren en die van de man 3.6 mm waren, dus moest er geringd worden met 4.0 mm. En achteraf gezien was dit de juiste keuze, omdat de jongen nog forser zijn geworden dan de ouders.

Zodra bij de jongen de veren doorkomen, is meteen heel goed het verschil te zien tussen man en pop, want ze zijn al meteen op kleur, hoewel nog wel matter dan de oudervogels. Op 29 juni zijn de jongen uitgevlogen.

Zowel man als pop voeren fantastisch. Op 21 juli is ronde twee begonnen met een nieuw nest en daarin het eerste ei. Ik heb op deze dag dan ook de jongen van de eerste ronde uitgevangen, mede omdat deze toch al de leeftijd van ongeveer veertig dagen hadden bereikt en goed zelfstandig waren. De tweede ronde verliep net als ronde een en resulteerde weer in drie jongen. In totaal dus zes heel mooie jongen van één koppel in één seizoen.

Ik vind het een zeer leuke en uitdagende vogel om mee te kweken, die bij mij ook totaal geen agressief gedrag vertoont naar aansluitende volières met andere vogels als aan de ene kant de Daurian roodstaart en aan de andere kant de roodkeelnachtgalen

Voerwijze

Het voer buiten de broedtijd bestaat bij mij uit een mengeling van grof parkie-tenzaad

gemixt met wat onkruidzaden.

Het voer in de broedtijd bestaat uit diezelfde mix van grof parkietenzaad aangevuld met onkruidzaden en dan ook nog eivoer, meelwormen, buffalowormen, en moriowormen. Verder zo nu en dan wat krekels en sprinkhanen.

Kuren

Kuren wordt er bij mij niet gedaan. Ik vind dat de vogels alles maar uit hun voeding moeten halen. Ik zorg dat daarin genoeg vitamines en mineralen voor ze zitten. Dit in combinatie met het goed schoonhouden van de kooien. Zo krijg je, en hou je gezonde en sterke vogels in je bestand.

Tekst: Arie Bakker

Foto's: Jan de Nijs en Piet Onderdelinden

ei van de affinie

jonge affinies van een paar dagen oud.

jonge man net uit nest, hier kun je al goed zien dat het een man is.

Rectificatie van artikel "Even voorstellen"

Werkgroep Standaard Forpussen, bestaande uit:

blauwvleugels

xanthopterygius

flavissimus

spengeli

PORTUGESE ARLEQUIM

De geschiedenis van de Portugese Arlequim (*Canário Arlequim Português*)

Oorsprong van het ras

De huidige Portugese Arlequim is het resultaat van een veredelingsproces d.m.v. selectie van de oorspronkelijke bonte kanaries, die sedert tientallen jaren in Portugal worden gekweekt en verhandeld. De oorspronkelijke wilde kanarie, een inheemse soort uit de Portugese eilandengroepen Madeira en Azoren, werd sinds de vijftiende eeuw in grote aantallen naar het Portugese vasteland gebracht. Aanvankelijk waren zij voor de adellijke huizen bestemd maar later werden ze ook door ambachtslieden en boeren verspreid en gekweekt.

Voor het vastleggen d.m.v. selectie van de huidige, volledig lipochrome variëteiten heeft er zich een mutatie voorgedaan die de melanine in bepaalde delen van het lichaam gedeeltelijk belemmerde (partieel acianisme), wat leidde tot de eerste bonte kanaries. De vroegere gevlekte kanaries, voortgekomen uit deze oorspronkelijke mutatie, hebben in Portugal van oudsher naast de huidige erkende soorten bestaan, en worden door menig liefhebber gekweekt omwille van hun prachtige schoonheid en hun rustige karakter. Dit rustige karakter van deze kanarie, die te danken is aan de ruime genetische variabiliteit, is overigens één van de kenmerken die deze vogel zo geliefd hebben gemaakt.

Niet zo lang geleden zijn er enkele exemplaren verschenen met de roodfactor en met een kuif, wat de kwekers van deze populaire bonte kanaries ertoe heeft gebracht de kuif vast te leggen en op die manier de basis te leggen voor het fenotype van een nieuwe postuurkanarie. Deze selectieve kweek, die vooral vanaf het begin van de jaren tachtig op initiatief van prof. Armando Moreno en een beperkte groep kwekers werd toegepast, maakte van deze kanarie een langere, slankere vogel met een smallere kop, maar de oorspronkelijke bontgekleurde driehoornige kuif met rode mozaïefactor werd behouden. De eigenschappen van deze Portugese Arlequim onderscheiden hem thans duidelijk van de gewone kleurkanarie. De intussen door de promotors gedefinieerde standaard heeft bijgedragen tot de ontwikkeling op het vlak van de eenvormigheid en het genetisch vastleggen van de verschillende kenmerken.

Nationale erkenning

De Portugese Arlequim werd voor het eerst voorgesteld in 1997 op een regionale tentoonstelling van de Associação dos

Avicultores de Portugal (Vereniging van Portugese Vogelkwekers) in Lissabon. In 1998 heeft de Clube do Canário Arlequim Português (Portugese Arlequim Kanarieclub) de goedkeuring van het ras aangevraagd door een uitgebreid en gedetailleerd technisch dossier over de Portugese Arlequim voor te leggen aan de Colégio Português de Juizes de Ornitofilia - CPJO (Portugees Jurycollege voor Ornitofilie). Datzelfde jaar beoordeelde het CPJO ook verscheidene exemplaren die door verschillende kwekers buiten mededinging waren voorgesteld. Na hevig overleg en na diverse exemplaren met kuif en zonder kuif, individueel en in groep, te hebben bestudeerd en beoordeeld zette de Comissão Técnica de Porte do Colégio Português de Juizes (Technische Commissie Postuurkanaries van de Portugese Jury voor Ornitofilie) het jaar daarop, op 28 juni 1999, unaniem het licht op groen om deze aanvraag tot erkenning te analyseren. Daarbij zou dit ras gedurende een proefperiode van 2 jaar -1999 en 2000- worden beoordeeld op zoveel mogelijk regionale tentoonstellingen en noodzakelijkerwijs op de nationale kampioenschappen.

Bij deze waardering en beoordeling buiten mededinging dienden er minstens 2 groepen vogels (met kuif en zonder kuif), 7 enkelingen met kuif en 7 zonder kuif aanwezig te zijn. Opdat dit ras definitief zou worden aanvaard in Portugal, dienden deze vogels, noodzakelijkerwijs beoordeeld door 2 juryleden voor postuurkanaries, minstens 87% van de geëiste kenmerken te bezitten die in het standaardtype uit het voorgelegde technische dossier werden vastgelegd. Na een beoordelingsperiode van 2 jaar kwam de gewone algemene vergadering van Comissão Técnica de Porte do CPJO opnieuw bijeen om de resultaten te bespreken. Op deze vergadering, die in december 2000 tijdens het 56ste Nationaal Kampioenschap voor Ornithologie van Peniche werd gehouden, werd de Portugese Arlequim definitief goedgekeurd en erkend in Portugal. Hij werd daarbij ondergebracht bij de postuurassen met gladde bevedering en kuif.

Internationale erkenning

Opdat een nieuwe mutatie of ras door het COM/OM zou worden erkend, dient aan een aantal vereisten te worden voldaan. Deze voorwaarden garanderen dat de genetische eigenschappen definitief vastliggen en

dat het fenotype van dat ras geen grote wijzigingen ondergaat en binnen de vastgelegde standaard blijft.

Sinds de nationale erkenning hadden de promotors van de Portugese Arlequim de bedoeling dit ras aan de internationale instanties COM/OM voor te stellen voor analyse en vervolgens erkenning. Zo besloot men in 2001, een jaar na de nationale erkenning, dit ras aan het COM/OM voor te stellen ter gelegenheid van het 49ste Wereldkampioenschap in Santa Maria da Feira, Portugal. Bij deze tentoonstelling behaalden de kanaries de minimumvereisten niet, grotendeels vanwege het gebrek aan ervaring bij de kwekers en promotors, waarna het proces van begin af aan werd herstart.

Op de 51ste Mondial in Amiens, Frankrijk, werden in 2003 opnieuw exemplaren buiten mededinging voorgesteld voor beoordeling. Hoewel er 5 enkelingen met kuif, 5 enkelingen zonder kuif, 1 stam met kuif en 1 stam zonder kuif werden voorgesteld, zijn slechts een aantal van deze vogels beoordeeld. Deze behaalden echter niet het minimum van 87% van standaardvereisten, waardoor dit ras opnieuw werd geweigerd en het proces nogmaals van bij het eerste jaar kon beginnen. Op de vergadering van 5 juli 2003, waar een aantal verantwoordelijken van de Clube do Canário Arlequim Português (Portugese Arlequim Kanarieclub) en de Comissão Técnica de Canários de Porte do Colégio Português de Juizes de Ornitofilia (Technische Commissie Postuurkanaries van de Portugese Jury voor Ornitofilie) aanwezig waren, werd besloten de standaard van de Portugese Arlequim te wijzigen en hem objectiever te maken. De basiskenmerken van het ras werden behouden in overeenstemming met dat wat de promotors en kwekers aanvankelijk hadden bepaald, doch met aanpassing aan de tot dan toe vastgestelde evolutie.

Men besloot de puntenwaarde van een aantal rubrieken te wijzigen om hun relatieve belang beter te typeren. Hierbij lagen technische criteria aan ten grondslag en het feit dat het hier om een postuurras gaat. Zo zouden rubrieken als Kleur, Kop/Kuif en Staart aan relatief belang moeten inboeten, terwijl andere zoals Lichaam (vorm) en Houding/Beweging een hogere puntenwaarde zouden moeten krijgen daar het hier gaat om meer onderscheidende rubrieken die betrekking hebben op het postuur van de vogel.

Deze aanpassingen aan de standaard trachten een aantal kenmerken van het postuurras te verduidelijken, wat hem niet alleen objectiever maakt, maar ook een correcte beoordeling door de nationale en internationale juryleden mogelijk maakt.

Op de 52ste Mondial in Lausanne, Zwitserland, hebben we opnieuw een selectie van 9 Portugese Arlequim vogels voorgesteld (5 enkelingen en 1 groep), die werden beoordeeld door OMI-juryleden uit verschillende landen. Door de recente wijzigingen die aan de standaard werden aangebracht, was het ditmaal van belang de nieuwe standaard uitgebreid kenbaar te maken via artikels in vaktijdschriften. Dit heeft bijgedragen tot een betere kennis van het ras en heeft op internationaal vlak veel vooroordelen verdreven over de Arlequim (een kanarie die door sommigen nog onterecht wordt beschouwd als een "bonte" kanarie), maar was echter onvoldoende om erkenning te verkrijgen. Hoewel er zich in Lausanne weer enkele onregelmatigheden hadden voorgedaan, moesten we toegeven dat zo'n proces jaren in beslag neemt en dat de voorgestelde vogels nog niet allemaal de nodige eigenschappen bezaten (en de algehele eenvormigheid) om op internationale erkenning te kunnen rekenen.

Dat jaar werd er gelukkig vrij veel vooruitgang geboekt wat betreft Lichaam, Grootte en Kop/Kuif. Hierdoor kunnen we een homogener groep vogels presenteren die nog dicht bij de standaard ligt, wat ons allen kracht en moed geeft en de hoop doet aanwakkeren om deze moeizame internationale erkenning door het COM/OMI in de wacht te slepen.

Het is met diezelfde motivatie dat de Portugese Arlequim opnieuw zal worden voorgesteld voor beoordeling buiten mededinging op de volgende Wereldkampioenschappen, waar we een beter resultaat hopen te boeken.

De Standaard van de Portugese Arlequim

Op de vergadering van 5 juli 2003, waar een aantal verantwoordelijken van de Clube do Canário Arlequim Português (Portugese Arlequimkanarieclub) en de Comissão Técnica de Canários de Porte do Colégio Português de Juizes de Ornitofilia (Technische Commissie Postuurkanaries van de Portugese Jury voor Ornitofilie) aanwezig waren, werd besloten de standaard van de Portugese Arlequim te wijzigen en hem objectiever te maken. De basiskenmerken van het ras werden behouden in overeenstemming met dat wat de promotors en kwekers aanvankelijk hadden bepaald, doch met aanpassing aan de tot dan toe vastgestelde evolutie.

Men besloot de puntenwaarde van een aantal rubrieken te wijzigen om hun relatieve

belang beter te typeren, de houding/postuur te benadrukken, de grote verschillen met talrijke andere rassen beter tot uiting te laten komen en eventuele subjectiviteiten uit de weg te helpen. Hierbij lagen technische criteria aan de grondslag en het feit dat het hier om een postuurras gaat met kuif.

De Clube do Canário Arlequim Português (Portugese Arlequimkanarieclub) streeft naar de erkenning van dit ras door het COM/OMI en de aan de standaard aangebrachte wijzigingen zullen dit doel wellicht ten goede komen.

Met dit bescheiden artikel trachten we een beeld van dit ras naar voren te brengen, vanuit het oogpunt van een jurylid, dat zou kunnen bijdragen tot een gemakkelijkere beoordeling van de exemplaren op nationaal en internationaal vlak.

De wijzigingen in de rubrieken en puntenwaarden hebben tot de volgende standaard geleid:

Om de huidige standaard beter te begrijpen, zullen we elke rubriek afzonderlijk analyseren:

Arlequim Gekuid

Arlequim Gladkop

Standaard PORTUGESE ARLEQUIM (Samengevat)

Lichaam (vorm)	Lang, slank en harmonieus lichaam. Licht en gelijkmatig geronde borst.
Borst	Rechte rug, in dezelfde lijn van de staart. Lange vleugels, dicht bij het lichaam en zonder te kruisen of neer te hangen, die bij het begin van de staart samenkomen.
Vleugels	
Kuif	Kuif (bij de Harlekijn Gekuid) - Met driehoornige vorm (2 hoeken achteraan en 1 virtuele vooraan) vanuit de top van de kruin, symmetrisch neervallend zonder de ogen en snavel te bedekken. Kop (bij de Arlequim Gladkop) -
Kop	Smalle lange kop, bovenaanzicht in U-vorm, smaller wordende schedel naar de snavel toe. Snavel - Sterk en proportioneel. Ogen - Helder en goed zichtbaar. Hals - Goed gevormd en harmonieus, laat de kop duidelijk afsteken tegen het lichaam.
Hals	
15	
Kleur	Bonte veelkleurigheid met rode mozaïekfactor. Duidelijke en gelijkmatige melanine- en lipochroomverdeling, wat homogeniteit en evenwicht tussen de verschillende kleuren brengt. Verplichte kunstmatige kleuring.
15	
Grootte	15 cm met perfecte verhoudingen.
10	
Bevedering	Glad, compact, zijdeachtig, glanzend en aansluitend aan het lichaam.
10	
Houding	Fiere en rechte houding (55°). Opgericht lichaam en opgeheven hoofd.
Beweging	Vrolijke vogel met soepele bewegingen.
10	
Poten	Sterk, lang en lichtgebogen, bij voorkeur bontgekleurd. Goed zichtbare dijen.
10	
Staat	Lang, smal en aan het uiteinde licht gevorkt, bij voorkeur bontgekleurd.
5	
Algemene conditie	Uitstekende gezondheid en hygiëne. Levendigheid en goede aanpassing aan de tentoonstellingskooi.
5	

Tentoonstellingskooi: van het type Dewar met 2 zistokken

LICHAAM-20 Het lichaam van de Portugese Arlequin dient verschillende onderscheidende kenmerken te bezitten die deze kanarie voldoende individualiseren ten opzichte van

andere postuurassen en hem het meest onderscheiden van de kleurkanarie. Dit punt is van het allergrootste belang en heeft daarom de hoogste puntenwaarde (20 punten). Voor de kwekers dient dit een prioriteit te zijn. Het lichaam moet lang en slank zijn, maar niet te gestileerd, zodat enkele rondingen die hem harmonie verschaffen behouden blijven. De kenmerken van de bevedering (met aanwezigheid van mozaïekfactor), zoals is geweten, bemoeilijken het verkrijgen van een slank lichaam. Het lichaam van de vogels met mozaïekfactor (zoals de schimmels) hebben inderdaad de neiging meer rondingen te vertonen door de lengte van de bevedering, wat de selectie bemoeilijkt. Men dient daarom een compromis te vinden tussen deze factoren. Dat houdt moeizaam werk in op het vlak van selectie, waar men de exemplaren kiest met de bevedering die het meest aansluit op het lichaam. De borst moet gelijkvormig rond zijn, vloeiend en zonder aflijning overgaan op het lichaam, hoog en robuust maar niet te groot of breed. De rug mag niet rond zijn (noch hol noch bol) en moet een lijn vormen met de staart, bijna zonder hoeken. De vleugels moeten geproportioneerd lang zijn, goed aansluiten op het lichaam en niet afhangen of kruisen.

KUIF/KOP-15 De huidige standaard vermeldt een kuif met driehoekige vorm, verschillend van alle andere postuurassen die, zoals bekend, ovale, elliptische of ronde kuiven hebben.

Toch dient hier opgemerkt te worden dat deze kuif genetisch gezien van dezelfde mutatie resulteert als de ovale kuiven. Alle huidige rassen (behalve de nog niet volledig gerecupereerde mutatie van de kuif in hoefijzervorm van de Lancashire) zijn afgeleid van de oorspronkelijke mutatie van de ovale kuif, met zijn ovale, elliptische of ronde variant, al naargelang het ras en de grootte en vorm van de kop. De thans aanbevolen kuif voor de Arlequin, in driehoekige vorm met 2 hoeken achteraan en 1 virtuele hoek vooraan, komt overeen met een kuif die verkregen werd door kruisingen met de Harlekijn Gladkop met

smalle kop, korte bevedering op de kop en zonder wenkbrauwen. Deze kwestie is van belang om de kuif binnen de standaard te houden. Het spreekt vanzelf dat om morfologische redenen de voorkant van de driehoekige kuif slechts gedeeltelijk kan bereikt worden. In de praktijk is die licht gerond en wordt daarom gedefinieerd al een virtuele hoek aan de voorzijde.

De 2 hoeken aan de achterkant van de kuif zijn beter gedefinieerd en zorgen voor een driehoekige of driehoekige vorm. Licht opstaande bevedering in de nek is toegelaten, hoewel juist de kuiven die dicht op de achterkant van de kop aansluiten het meest worden gewaardeerd. De kuif dient symmetrisch te vertrekken vanuit een centraal punt, doch niet zo klein als bij het Gloster-ras, met middelmatig korte veren. De kop van de Arlequin Gladkop dient zoals vermeld lang en smal te zijn en er dient speciale aandacht te worden besteed aan de bevedering. De hierboven vermelde mozaïekfactor moet gecombineerd worden met de noodzakelijk korte veren op de kop, waardoor de kuiven binnen de gewenste standaard blijven. De snavel moet sterk en geproportioneerd zijn. Dit stemt overeen met de huidige selectie en onderscheidt deze kanarie van andere rassen met korte en kegelvormige snavel. De ogen moeten in het midden staan en dienen helder en goed zichtbaar te zijn. De hals moet goed afgetekend zijn, de kop duidelijk laten afsteken en een fiere en levendige aanblik geven. De positie van de kop zal de visuele grootte van de vogel versterken maar kan ook het slanke aspect dat men wil bereiken verminderen. De lengte en positie van de hals dienen juist uitgebalanceerd te zijn om het beoogde resultaat te bereiken. De verbindingpunten tussen kop en hals en hals, rug en borst moeten harmonieus en goed afgetekend zijn zonder hoeken.

KLEUR-15 De kleur, aanvankelijk beschouwd als de belangrijkste rubriek van de Portugese Arlequin, is in de huidige standaard van minder groot belang. Aangezien het om een postuurras gaat, kan de kleur in feite niet zo'n belangrijke rol spelen als aanvankelijk het geval was. Daarom werd het puntenaantal op 15 punten teruggebracht (zelfde belang als bij het Border-ras), wat volgens ons zeer correct en

bedachtzaam is. Toch verdient de kleur enige aandacht omdat het wel degelijk een zeer onderscheidend kenmerk is dat veel bijdraagt tot de schoonheid en individualiteit van deze kanarie. Het beeld van de harlekijnkanarie hangt voor een groot deel af van de juiste en homogene lipochroom- en melanineverdeling. De Portugese Arlequin zoals aanvankelijk geïdealiseerd zou als hoofdkenmerk moeten hebben het gelijktijdig voorkomen en afwisselen van 6 kleuren - rood/oranje, wit, grijs, bruin, zwart en brons. Deze kleuren en hun combinatie zijn het resultaat van de toevallige bonthed die te danken is aan de zwarte en bruine eumelanine en de pheomelanine op de basislipochroom. Om de juiste afwisseling tussen rood en wit te verkrijgen was het nodig vogels met mozaïekfactor te introduceren. Naast de rusticiteit en vrolijkheid die voortkomen uit de genetische mengeling, geeft deze variëteit aan kleuren de kanarie ongetwijfeld een grote schoonheid. De onvoorspelbaarheid van de resultaten wat betreft de melaninepigmentatie zijn te wijten aan het multifactorieel karakter van de bonthed, die de genetische vastlegging moeilijk of onmogelijk maken. De genetische studie en experimenten zouden de huidige concepten echter kunnen wijzigen. Het klaarblijkelijke bestaan van voorkeurzones voor melanineafzetting (schouders, wenkbrauwen, enz.) lijkt erop te duiden dat er genetische wetten bestaan voor deze factoren. De Portugese Arlequin is momenteel het enige ras dat zal kunnen bijdragen tot de studie van deze wetten of de afwezigheid ervan kan bevestigen. Zoals hierboven beschreven dient de kanarie veelkleurig te zijn (de kleuren zijn niet gedefinieerd maar het fenotype dient zoveel mogelijk kleuren te hebben), bont (eumelanine- en/of pheomelaninevlekken) met de aanwezigheid van een mozaïekfactor (rood in de voorkeurzones en wit in de andere). De bonte bevedering, met melaninevlekken, dient uniform te zijn verdeeld over het lichaam van de kanarie, vleugels en staart inbegrepen. De bontgekleurde poten vervol-

ledigen het algehele aspect van de Portugese Arlequin. We mogen niet vergeten dat het toevallige karakter van de melanineverdeling het niet mogelijk maakt een gedefinieerde tekening te verkrijgen

Distribuição melanínica proporcionala

onze vogels, januari 2006 11

usel

(reden waarom het geen kleurras is), maar een eenvoudigheid door een geproportioneerde verdeling is wenselijk. De vogels met een symmetrisch patroon worden bijzonder gewaardeerd. Wat betreft de groepen dienen de vogels melaninevlekken te vertonen van hetzelfde type (kleur) en equivalente verdelingen.

Als standaard (model van perfectie) zal de vogel proportioneel bontgekleurd moeten zijn (50% van het lichaam zal bedekt moeten zijn met bevedering met melanine en 50% zonder melanine) en zal een deel van zijn lichaam zichtbaar lipochroom rood moeten zijn (uitgebreide voorkeurzones kunnen tot 50% van het lichaam bedekken), met witte bevedering buiten deze zones.

De gelijktijdige combinatie van deze melanine- (bruine en/of zwarte melanine) en lipochroomzones (rode lipochroom in de voorkeurzones en witte daarbuiten) resulteert uit alle verschillende kleuren en

schakeringen, en dat is de reden waarom de juiste verdeling fundamenteel is voor de tentoonstellingsvogels. Het is overigens een van de rassen waar een duidelijk verschil bestaat tussen de vogels die bestemd zijn voor een tentoonstelling of voor de kweek.

De mozaïekcategorie wordt (in tegenstelling tot de intensieve en schimmelcategorie) gekenmerkt door een lipochroomafzetting die zich beperkt tot de voorkeurzones en met een tweevormig fenotype (het wijfje vertoont een verschillende tekening dan het mannetje). In het geval van de harlekijnkanarie, een postuurkanarie, zal de aanwezigheid van een mozaïekfactor de verspreiding en aftekening van de lipochroom niet kenmerken, zoals bij de kleurstandaard, maar alleen wat betreft het tweevormig karakter en de duidelijke afwisseling tussen (intensieve) rood en (krijt)wit.

Het is mogelijk vogels te tonen met meer uitgespreide voorkeurzones (voornamelijk bij de wijfjes) om de harlekijnkanarie meer visuele impact te geven, waarbij het teveel aan lipochroom alleen wordt bestraft indien de proportie en het evenwicht in het gedrag komen. De bestraffing gebeurt alleen in geval van afwezigheid van proportie en helderheid en nooit bij de evaluatie in functie van het patroon van de kleurkanaries.

Zelfs de vogels met uitgebreidere voorkeurzones zullen de vereiste scheiding moeten bezitten tussen de voorkeurzones en de

zones zonder lipochroom, volgens de juiste verhouding, klaarheid, kleur en lokalisatie. Dit is van groot belang opdat er geen vogels worden voorgesteld met lipochroom verspreid over het lichaam. Hoewel deze belangrijk kunnen zijn voor de kweek, zijn ze een fenotype dat dicht bij de schimmelcategorie ligt en daardoor worden bestraft.

GROOTTE-10 Wat de rubriek Grootte betreft, heeft men besloten de lengte te verhogen tot 15 cm (de afstand tussen de top van de kop en het staartuiteinde) en de subjectiviteit van de vorige standaard weg te

werken, die een minimum van 14 cm vermeldde. Het onderscheid ten opzichte van de kleurkanarie is nu meer uitgesproken. Merkwaardig is dat de meeste rassen anatomisch gezien niet veel verschillen, en een groot deel van de lengte is te danken aan de omvang van de hals en de lengte van de staart.

Men dient hierbij niet te vergeten dat de grootte naast de lengte ook proportie en algeheel evenwicht omvat tussen de verschillende lichaamsdelen. De introductie van andere rassen om de lengte van de vogel te verhogen, zoals de Spaanse Llarguet of de Berner - 16 cm - moeten enigszins met voorzichtigheid worden beschouwd omwille van andere ongewenste kenmerken die zouden kunnen worden overgebracht op de harlekijnkanarie.

BEVEDERING-10 De bevedering is van groot belang aangezien het een positieve (of negatieve) invloed kan uitoefenen op de andere rubrieken als Vorm, Grootte en Kuif. De bevedering moet inderdaad van zeer goede kwaliteit zijn om de vorm van de vogel beter te definiëren en een correcte kuif/kop te verkrijgen. Theoretisch gezien zou het gemakkelijker zijn als de Portugese Arlequim, die lang en slank moet zijn, een dichte bevedering had, wat hem de vereiste compacte en aansluitende bevedering zou verschaffen. Het feit dat men een kanarie wil met mozaïekfactor maakt de selectie complexer en het is daarom nodig voortdurend aandacht te besteden aan de kwaliteit en structuur van de bevedering van de kweekvogels om het streefdoel te bereiken. De bevedering moet zijdeachtig zijn en aansluiten aan het lichaam. Het teveel aan of de slordigheid van de bevedering moet bestraft worden.

HOUDING/BEWEGING-10 De rubriek Houding en Beweging is belangrijk omdat het niet alleen de kenmerken van het lichaam en de grootte benadrukt, maar ook de levendigheid en vrolijkheid van de Portugese Arlequim.

De houding moet recht en fier zijn, en de lijn rug-staart moet een hoek van 55° vormen met de zitstok.

De houding die door de vogel wordt aangenomen houdt grotendeels verband met de morfologie van het ras en met de meest comfortabele evenwichtspositie. Wat de Portugese Arlequim betreft zijn we van mening dat deze hoek de meest geschikte is, rekening houdende met de grote vrolijkheid en levendigheid van deze vogel. De kracht en houding bij het vliegen tussen twee zitstokken is ook van belang bij de beoordeling.

POTEN-10 De poten moeten sterk zijn en de zitstok stevig vasthouden. Ze zijn lang en licht gebogen, wat bijdraagt tot de in de kooi aangenomen houding. Ze laten de dijen zien, die goed bedekt moeten zijn met pluimen. Ze dienen zo bont mogelijk te zijn.

STAART-5 De staart moet lang en smal zijn, wat bijdraagt tot de lengte van de kanarie en het algemene evenwicht van het lichaam. Hij moet zo bont mogelijk zijn. De staart mag niet langer zijn dan een derde van de totale lengte van de vogel om de juiste verhoudingen van het lichaam te kunnen behouden. De lange staartpennen eindigen licht gevorkt.

CONDITIE-5 De algemene conditie van de vogel stemt overeen met dat wat noodzakelijk is voor eenderwelk ras bij een tentoonstelling: schoon, gezond en levendig, gewend aan de kooi en met een goed voorkomen.

TENTOONSTELLINGSKOOI De gepaste tentoonstellingskooi - van het type Dewar met 2 zitstokken - stemt overeen met wat gebruikt wordt bij de postuurkanaries Border, Fife Fancy, Hoso, Scotch Fancy, en Raza Española en komt de beoordeling van de kenmerken van deze kanarie ten goede.

osel

De

Treursijs

Foto: Prof. Olofsson/Jan de Nijl

De treursijs (13 cm) (American Goldfinch) ofwel wilde kanarie, komt tot aan de gebieden van noordelijk Canada en Alaska voor op het zogeheten Noord-Amerikaanse continent met inbegrip van Mexico.

Deze sijs is een niet zeldzame tuin- en parkvogel, die zijn voedsel, alle soorten oliehoudende zaden, graag in een vochtige omgeving zoekt.

Op de foto zien we de man in zijn bruidskleed afgebeeld. Er is duidelijk verschil te zien tussen man en pop. Het popje is onopvallend olijfgroen met lichtgele onderdelen, zwarte vleugels en staart. Na de broedtijd ondergaan de vogels een volledige metamorfose en de mannetjes lijken dan erg op de popjes, ook mist hij dan zijn mooie zwarte kopje. In het voorjaar krijgt het mannetje zijn fraaie kleuren terug. Sommige ornithologen beweren, dat de paartjes in het vroege voorjaar worden gevormd,

anderen zeggen dat de mannetjes de zwermen eerder verlaten en terugkeren naar de broedplaatsen, waar de huwelijken gesloten worden. Bij voorkeur wordt er gebreed in het laagland waar een begroeiing is van wilgen, elzen en meidoorns. Daar bakenen de mannetjes met hun gezang het territorium af. Aan nestbouw doen deze mannetjes niets, dit laten zij aan hun vrouwtjes over. De popjes bouwen op een hoogte van ongeveer een tot twee meter in een struik een nest van plantenvezels, worteltjes, korstmossen en haar. De nestkom wordt afgewerkt met warm plantenpluis. Er worden 3 tot 5 blauwwitte eitjes gelegd die na 12 - 13 dagen uitkomen. Tijdens de opfok van de jongen worden zij door beide ouders gevoerd. Als de jongen op een leeftijd van ongeveer 14 dagen uitvliegen, worden zij nog lang door hun vader gevoerd en begint het popje met een nieuw legsel. Na de broedtijd zwermen de sijsjes rond in groepjes, die zich in het late najaar uitbreiden tot zwermen van meer dan honderd vogels, vaak in gezelschap van andere soorten vogels. Sommige groepen trekken zuidwaarts, anderen blijven in de buurt van het broedgebied rondzwermen zolang er voldoende voedsel aanwezig is. Het levelingsmenu van de treursijs is een mengeling van negerzaad, teunisbloemzaad, blauwmaanzaad en verder haast alle andere soorten oliehoudende zaden.

Zoals alle sijsjes baden zij heel graag en dikwijls, soms zoveel tot zij totaal nat zijn. De zang van de treursijs wordt lang aangehouden, is vrij hoog en zeer melodieus. Hij heeft een karakteristieke roep die heel opvallend is. Regelmatig komen fokresultaten met de treursijs voor.

Door Ger Essenberg

Loxia curvirostra.

Gewone kruisbek

De Gewone kruisbek (Common Crossbill) (16 cm) komt in 20 ondersoorten voor in Europa, Azië en Noord-Amerika.

In het algemeen zijn de mannetjes overwegend steen- tot donker karmijnrood. Het popje is daar waar het mannetje rood is, olijfgroen met een gele waas op borst en stuit. In alle gevallen is er sprake van een duidelijk verschil in de verschijningsvorm van man en pop. Jonge vogels hebben een zwaar bestreepd verenkleed. De jonge mannetjes zijn

olijfgroenachtig en de popjes bruingrijsachtig. Karakteristiek voor deze vogels is niet alleen de gekruiste snavel, maar ook hun geblokte vorm, dikke kop, korte loopbenen en gevorkte staart. De punten van zowel de boven als de ondersnavel zijn sterk verlengd en gekromd waardoor ze elkaar kruisen. Overigens kan de ondersnavel zowel links als rechts de bovensnavel kruisen. Die gekruiste snavel is een aanpassing aan de wijze waarop ze voedsel vergaren, ze halen namelijk de zaden uit sparren- en dennenappels. Gewone kruisbekken voeden zich in belangrijke mate met de appelzaden van sparren, grove dennen en lariksen. Door de snavel tussen de schubben van deze appels te steken en een korte stoot met de ondersnavel te geven, komt er voldoende ruimte tussen de schubben waardoor ze met hun wat kleverige tong het zaad er uit halen. Tijdens het voedsel vergaren, valt hun grote behendigheid op. Het is een aardig gezicht om ze aan de kegels te zien hangen. Is de voedselbron wat moeilijk te bewerken, dan gebeurt het wel dat de vogel de gehele

appel of kegel afsnijdt waarbij hij die met één poot vasthoudt. Als de voedselbron los is, neemt hij hem in de snavel en vliegt dan naar een andere boom waar hij wat gemakkelijker de schubben kan verbuigen of afbreken. Naast de zaden nemen ze ook diverse bessoorten op zoals die van de lijsterbes, vlier en meidoorn, enz. evenals diverse insecten. Het zal u niet verbazen dat kruisbekken zich bij voorkeur ophouden in naaldbossen. Tijdens het klimmen en klauteren in de bomen en over of langs appels en kegels, gebruiken ze net als de papegaaiaachtigen hun snavel als steunpunt.

Het lijkt er op dat ze zich op wisselende tijden kunnen voortplanten. De actieve periode, dat is die waarin ze tot voortplanting komen, valt samen met het rijpen van de zaden. In Europa is dat ergens tussen zomer en voorjaar, in Amerika tijdens de herfst. Zo komt het bijgevolg voor, dat er tijdens de winter wordt gebreed en opvallend is dan dat de nesten daarop zijn afgestemd. Die zijn dan voorzien van een isolerende dikke onderlaag van 4-5 cm. Direct na het leggen van het eerste ei, zit de pop op het nest hoewel ze dan nog niet echt broedt. Het komvormige nest wordt gewoonlijk hoog in een naaldboom gemaakt met takjes, twijgjes, grashalmen en mossen. De nestkom wordt gestoffeerd met dierenhaar en veertjes. De 3 tot 5 eitjes worden door het popje gedurende 14 tot 16 dagen bebroed. Ze verlaat slechts zelden het nest. Haar voedsel wordt door de man aangevoerd. Dit gebeurt ook gedurende de eerste week dat er jongen zijn. De pop geeft dan het voedsel door aan de jongen. Later helpt de man direct mee aan de verzorging. Als de jongen ruim twee weken oud zijn, verlaten ze het nest maar blijven dan nog wel dicht in de buurt van de oudervogels. Hun snavel is op dat moment nog recht-toe, rechtaan. Als ze ruim een maand oud zijn begint de doorgroei van de snavelpunten en zet zich ook de kruising in. Zodra de vogels zelfstandig zijn, en dat zijn ze op een leeftijd van ongeveer anderhalve maand, is de snavel volledig operationeel.

In het algemeen gesproken zijn kruisbekken niet honkvast, ze zijn feitelijk nomadisch en trekken vooral buiten de broedtijd en dikwijls in heel grote groepen, naar daar waar voldoende voedsel voor ze is.

Een jaar rond vogels houden

Een artikelenreeks die een jaar lang de maandelijkse gang van zaken volgt rond een heel gewone, maar toch uitgebreide vogelliefhebberij.

Wilt u reageren, heeft u op of aanmerkingen, ideeën, of suggesties, mail gerust naar het e-mailadres onder dit artikel.

En dat laatste gebeurt volop, want elke maand ontvang ik op de e-mail zo'n 20 tot 30 reacties, waarbij zelfs ouderen die geen computer hebben hun kinderen of kleinkinderen inschakelen om toch elektronische post te versturen. Maar ook via de gewone post en via het bondsbureau komen er allerlei brieven zelfs met antwoordzegel. Erg leuk allemaal met van mijn zijde vast een woord van dank voor al deze positieve reacties waaruit blijkt dat er behoefte is aan dit soort artikelen. Ongetwijfeld zal ik alle reacties bundelen en ook daar nog een der artikelen aan wijden, want een jaar rond vogels houden gaat sneller dan je denkt. Januari wijst de kalender en waarom zou ik u geen gezond en vogelrijk 2006 toewensen? Bij deze dus! Januari is ook een vogelmaand bij uitstek, natuurlijk met vogel 2006 welk u dit jaar ook zeker niet mag missen, maar ook thuis in uw eigen vogelverblijf zal bij een behoorlijk aantal liefhebbers de kweek al aan de gang zijn, en bij wie dat nog niet het geval is zal het langzaam aan toch gaan kriebelen, hoewel het voorjaar toch nog enkele maanden op zich laat wachten zeker voor hen die koud kweken. Een uitstekende maand om alles eens goed op een rijtje te zetten en zo u dat nog niet gedaan heeft de plannen voor het a.s. vogel en kweek seizoen eens goed door te lopen. De vogelhobby heeft u niet altijd in de kooi te beleven want ook thuis aan tafel zijn er naast dit maandblad nog vele zaken waar u mee bezig kunt zijn, en bijna zou ik zeggen waar u mee bezig móet zijn. Want als u ook dit jaar weer met uw vogels wilt kweken en dat natuurlijk zo succesvol mogelijk wilt doen dan is het heel verstandig om in alle rust nog eens na te gaan hoe uw kweek vorig seizoen verlopen is. En daarbij is natuurlijk enige kweekadministratie onontbeerlijk. In welke vorm dan ook, een schrift, een kweekboek, losse bladen, uw computer of de achterkant van uw sigarendoos, als het maar ergens staat en als het u maar de informatie geeft wat u vorig jaar gedaan heeft, hoe goed of slecht het gegaan is c.q. waar de mee of tegenvallers zaten. En de grote hamvraag daarbij is natuurlijk "het waarom?" Waarom ging het zo goed of nog beter als andere jaren, of het tegenover gestelde waarom was de kweek 2005 een dikke tegenvaller, ging het slechter als andere jaren of ging het weer even slecht

als andere jaren? Laat ik even niet over de kwaliteit van uw jonge vogels beginnen, want dan zijn we weer een paar stappen verder. Wie kwaliteit vogels wil kweken zal éérsst vogels moeten kweken en kwaliteit vogels kweken die aan een TT mee kunnen doen komen daarna aan de orde. Laten we ons eens bezig houden met die zaken waar het niet goed of weer niet goed is gegaan. En dan zeker bij u die er toch goede verwachtingen van had. Aantallen jonge vogels die u per soort mag verwachten zijn op te noemen, maar dat heeft hier weinig zin. Een groot aantal soorten is eenvoudig te kweken en de meeste onder u weten verdraaid goed waar de grens der moeilijkheid zich bevindt. We bakenen ons gebied af bij die soorten welke makkelijk te kweken zijn. Zoals gezegd is enige boekhouding een must en als u dat niet vindt moet u net als ik bij mijn buitenvolière reageren met "wat kweekt dat kweekt en als het niet kweekt is het ook goed." Ik ga u onderstaand een aantal vragen geven die u deels kunt beantwoorden vanuit uw geweten, en deels kunt beantwoorden vanuit uw vogeladministratie. Ben hard en eerlijk tegen uzelf, en bedenk; niemand luistert of kijkt mee over uw schouderen niet maar u een verwijt maken. Daar gaan we.

Heeft u vanaf de rui 2004 tot en met de kweek van 2005 elke dag uw vogels uitstekend verzorgd? Heeft u in die periode uw vogels alleen water en zaad gegeven, of hebben ze ook het nodige krachtvoer, vitaminen en mineralen gehad? Hebben de vogels doorlopend de beschikking gehad over kalk, sepia, maagkiezel en of grit? Is er altijd voldoende afwisseling en variatie geweest in de voeding? Heeft u altijd kwalitatief goed voedsel gebruikt of koopt u het voedsel en vooral zaad op het goedkoopste adres welk u in verre omtrek kunt vinden? Bent u 6 tot 8 weken voor de kweek begonnen om de hoeveelheid zachtvoer langzaam aan groter te maken zodat de vogels eraan gewend zijn, en twee tot drie weken voor de kweek dus ook gewend zijn aan het voer waar zij hun jongen mee groot moeten brengen? Bent u vlak voor of tijdens de kweek niet plotseling overgestapt op een ander soort op type opfokvoer? Konden uw vogels toen zij in de broedkooi kwamen hun voeding goed vinden en heeft u de vogels vooral in het begin in de broedruimte goed geobserveerd? Hoe is de conditie geweest van uw vogels in de periode van de rui 2004

t/m de kweek 2005? Zaten zij dik als een tennisbal, was er weinig beweging en weinig zang? Heeft u in deze periode last gehad van ongedierte zoals muizen, luizen veder-mijt en dergelijke? Heeft u daar adequate maatregelen tegen genomen die succesvol waren, en is de periode daarna tot aanvang van de kweek lang genoeg geweest zodat de vogels in goede kweekconditie konden komen? Over kweekconditie gesproken? Waren uw kweekvogels perfect gezond en in goede kweekconditie? of? Nou ja het ging wel?? kon er mee door??? Goede kweekconditie is: Helder uit de ogen kijken, strak verenpak, levenslustig, volop zang, prima kleur van de buik, perfecte conditie dus kerngezond!

Maar we zijn er nog niet.

Bent u op de juiste tijd gaan kweken? niet veel te vroeg wanneer de vogels nog niet broedrijp waren of veel te laat wanneer de vogels aanstalten maken om weer te gaan ruien cq de langste dag in u vogelverblijf voorbij is, hetzij door de natuur of door kunstlicht. Zeker als u koud kweekt, bent u dan niet veel te vroeg begonnen, zodat wat grotere jongen een koude nacht niet overleven? En als u verwarmt kweekt, had u dan de juiste temperatuur en heeft u toen het begin Maart buiten een keer lekker warm was de kachel niet uitgezet? Hoe was de luchtvochtigheid in uw vogelverblijf? Of heeft u die pas op peil gebracht daags voor de eerste eitjes uit moesten komen? Heeft u goed nestmateriaal verstrekt en zijn er de goede en juiste nestgelegenheden? Bent u flink enthousiast met bestrijdingsmiddelen aan de gang geweest, en wel met zulke hoeveelheden dat u het zelf benauwd krijgt als u in de vogelkooi komt? Waren uw kweekvogels niet te jong of te oud? Had u de kweekvogels lang genoeg in uw bezit waarbij ik een periode van minimaal twee maanden durf te noemen maar een half jaar aanmerkelijk beter vind. Heeft u met uw kweekvogels veel tentoonstellingen gespeeld, en bent u kort daarna gaan kweken? Heeft u in uw kweekadministratie de prestaties van het vorig kweekseizoen eens nagekeken, en vogels die het slecht gedaan hebben wel uitgeleerd voor de volgende kweek? Heeft u nieuwe vogels tijdig aangeschaft bij een serieuze kweker, of op het laatste nippertje nog snel ergens wat geritseld? Toen de vogels in de broedruimte zaten, heeft

De

osel

Van wildzang naar cultuurvogels

Lang niet elke vogelliefhebber zal zich bewust zijn van het feit dat we al enkele tientallen jaren in een proces zijn verwickeld. Wanneer we daartoe de interesse hebben, kunnen we nu van nabij meemaken, hoe relatief snel de ontwikkeling verloopt van de oorspronkelijk wilde vogels naar cultuurvogels, het zgn. domesticeren of domesticatieproces waarbij de vogels zich geleidelijk steeds meer aanpassen aan de kooiomstandigheden en de regie van verzorgen. Hun natuurlijke biotoop zullen ze dan ook niet missen en ze geven blijk van een geslaagde aanpassing door o.a. hun zang en voortplanting. Voor zover mij bekend is hiervoor van buiten de vogelliefhebberij helaas nauwelijks of geen merkbare belangstelling getoond. Toch is deze ontwikkeling min of meer uniek te noemen, omdat we er nu juist getuige van kunnen zijn. Eerder is dat natuurlijk ook al gebeurd met vele andere vogels zoals o.a. de kanarie, parkiet etc. Een uiteraard heeft een soortgelijk proces al eerder plaatsgevonden bij onze huisdieren als koeien, paarden, honden, katten enz., maar daarbij konden wij niet aanwezig zijn. Sommige kwekers van Europese vogels zouden wellicht kunnen denken, dat we al in de eindfase van dit proces zijn beland. Dat lijkt mij beslist niet het geval, al is er al een lange en lastige weg afgelegd. Veel van de aanvankelijke moeilijkheden zijn overwonnen en goede kweekresultaten komen steeds meer binnen ieders bereik. Maar onze cultuurvogels zullen verder evolueren, zullen verder doorgaan met veranderen, aanpassen aan het leven in een beperkte ruimte. Gewond raken aan verzorgd te worden, te kunnen leven zonder natuurlijke vijanden enz., enz. Een korte terugblik leert ons, dat ook in het

recente verleden altijd al veel belangstelling bestond voor de inlandse of wilde vogels. Vooral het houden van deze vogels in gemeenschapsvolières was algemeen verbreid. De meeste van deze vogels waren direct of indirect uit de natuur afkomstig. Kweekresultaten werden niet of nauwelijks behaald, vaak ook niet eens nagestreefd! Men genoot vooral van de aanwezigheid van de verschillende soorten, hun gedragingen, hun roep en gezang. Liefhebbers gingen zich soms ook toeleggen op vogels als de vink en kwartel en trachtten een maximum aan muzikaal rendement te behalen.

Op veel plaatsen waren deze wilde vogels gehuisvest in een druk bevolkte, royaal geplante volière met een natuurlijke zandbodem.

Regen en ander onheil van boven komend hadden vrije toegang. U merkt het al, de voorwaarden voor enigerlei kweek waren totaal afwezig.

De eerste pioniers op het gebied van kweken waren voor zover mij bekend vooral onze zuiderburen. Ik herinner me daarbij een zekere heer Vermeulen, die plotseling in de belangstelling kwam te staan met zijn geslaagde kweek van goudvinken. In ons land behoorden deze vogels toen nog niet tot de kooivogels vanwege de wetgeving. Ook voor andere soorten wilde vogels is later pionierswerk verricht en met succes!

Mede onder invloed van veranderde wetgeving is er ook in ons land, een grote belangstelling ontstaan om zich met het houden en kweken van diverse vogels bezig te houden. Grote veranderingen hebben er toe geleid

dat ook de mogelijkheden daartoe sterk zijn verbeterd.

Te denken valt daarbij aan de algemeen aanvaarde koppelsgewijze huisvesting in een besloten ruimte die van boven is afgedekt en in elk geval een droge bodem heeft.

Vroeger hadden de volièrevogels veelal enkel kanariezaad ter beschikking, waarbij een enkele liefhebber zijn "zorgplicht" had uitgebreid tot wat meer speciale zaden als hennepzaad en zonnebloempitten voor o.a. groenvink en goudvink. Ook onkruidzaden, vers geoogst uit de natuur, vonden hun weg naar de volièrevogels. Nu kennen we voor de verschillende soorten vogels gespecialiseerde zaadmengsels, opfokvoeders, levend voer, voedingssupplementen, preventieve middelen tegen de meest voorkomende ziektes, en zo nodig medicatie.

De pioniersarbeid is wellicht achter de rug voor verschillende liefhebbers, maar er ligt anderzijds nog veel terrein open voor onderzoek.

Nog een laatste opmerking; soms wordt afkeurenswaardig gesproken over het financiële belang van goede kweekresultaten in deze categorie vogels. Welnu, het is toch vaak zo, dat dankzij deze liefhebbers veel bekend is geworden; om in termen te blijven: is "uitgevogeld".

Dankzij hun experimenten, opoffering en doorzettingsvermogen, weten wij nu ook deze vogels in goede gezondheid en welzijn te houden en daarmee is de basis voor een voorspoedige kweek gelegd.

Waarnemer.

u ze genoeg geobserveerd waarbij vooral gekeken werd of het wel klikte tussen de koppels die u bedacht had? Waren de mannen niet te broedlustig waardoor zij alleen op de paringsdaad gericht waren en derhalve de pop geen rust tot broeden gunden? Bent u goed omgegaan met de verlichting in uw vogelverblijf en heeft u toen de zomertijd inging uw klok laten staan zoals die stond? Als u met kunstlicht werkt, heeft u voldoende licht? De hoeveelheid licht is belangrijker dan de kleur van het licht! Als u TL lampen gebuikt, gebruikt u dan wel 2-lamps armaturen die een rustiger lichtbeeld geven voor de vogels dan 1-lamps TL armaturen. Zit er goede regelmaat in uw verlichting en heeft u niet een handschakeling of een schakeling via een oude klok die nog al eens wisselt in schakeltijden? Zijn er andere lichtbronnen in de omgeving van uw broedruimte die het lichtrit-

me verstoren, zoals b.v. buitenlampen of lantaarns? Is er naast eventuele verwarming ook voldoende verse lucht cq ventilatie aanwezig? Tocht het niet in de broedruimte? Luizen of muizen? en ratten of katten? Vinden uw vogels de rust die zij nodig hebben om te rustig kweken? Dan nog enkele elementaire eisen waar uw vogels aan moeten voldoen. Zijn de poppen gegarandeerd poppen, en de mannen gegarandeerd mannen? Een pop die het heel jaar tussen de mannen gezeten heeft gaat zich gedragen als een man en andersom. Is het percentage van bloedverwantschap niet te groot? Vertonen de vogels voldoende broeddrijf? En dan last but not least; Hoe zit het met de kweker zelf???? Had hij/zij er volop zin in deze keer? Had hij/zij er wel voldoende tijd voor? Heeft hij/zij de vogels wel de kans en de rust gegeven om goed te broeden? Heeft hij/zij voldaan of in elk geval gro-

tendeels voldaan aan bovenstaande punten?

U hoeft zich niet te schamen als het niet zo is, want immers ook daar kunnen vele redenen voor zijn die zelfs belangrijker zijn als vogels kweken. Maar u zat alleen aan tafel, met deze aflevering "een jaar rond vogels houden". U gaf uzelf de antwoorden op de vragen die u las en die u uzelf stelde. En toen dacht u: hé in 2006 is het niet weer de temperatuur, te koud, te warm of te nat. U dacht: gelukkig zit ik alleen aan tafel, niemand luisterde of keek over mijn schouder mee. U dacht het is pas Januari, verzorgen, verzorgen en nog eens verzorgen, gelukkig duurt het nog een paar maanden voor de kweek begint. U denkt: tot volgend maand van Hout, hopelijk heb je dan wat vrolijkere te melden! Oké, tot dan.

E-mail: info@vanhoutelektro.nl.

Over kanaries gesproken

Kleurkanaries met rode snavel

Tijdens een bezoek aan de internationale show te Regio Emilia, drie jaar geleden, viel onze aandacht op enkele kleurkanaries met afwijkende snavelkleur.

Bij het aanschouwen van de vogels konden we niet stellen dat het ultra spectaculair is, aangezien de kleur van de bevedering van deze "rode bek kleurkanarie" niet is gewijzigd. Toch vond ik het de moeite waard wat dieper in te gaan op de rode snavel.

Trouwens dezelfde rode kleur vinden we ook terug in de poten en de nagels.

Het was onze bedoeling te proberen de origine van de vogels te achterhalen. Na enige informatie ter plaatse te hebben gekregen en na enig zoekwerk kwamen we tot onze grote verbazing in onze eigen regio's terecht.

Het ontstaan

Bij mijn zoektocht kwam ik eerst terecht bij een Franse kweker die deze afwijking reeds meer dan 6 jaar geleden opmerkte bij zijn vogels. De kweker was echter niet vergeten dat het kweekkoppel importvogels waren vanuit Nederland. Bij het voortzetten van mijn zoektocht kwam ik bij de Belgische kweker Georges Kenens terecht, die me vertelde deze afwijking minstens 10 jaar geleden bij zijn vogels vastgesteld te hebben. De afwijkende jongen zijn spontaan ontstaan uit een koppeling van een rubino man, die satinet-factorig was, gekoppeld aan een roodschimmelpop. Deze pop was absoluut onverwacht en het merkwaardige van deze koppeling was dat deze man met andere poppen wel rubino poppen gaf, maar gekoppeld aan bovenvermelde pop werd er geen enkele rubino pop geboren! Deze onverklaarbare ervaring leverde dus zwartogen die problemen hadden met hun zicht, dus zwartogen met oogproblemen. Ook op de tentoonstellingen werden deze vogels wegens hun zichtproblemen geweerd. Het was de kweker wel opgevallen dat hun snavel oranjeleurig was, maar toen werd daar verder geen aandacht aangeschoten. De kweker was het wel opgevallen dat bij de geboorte deze jongen een vuurrode snavel hadden die na verloop van een maand toch wel afnam in kleurdiepte, en er bleef een oranjebek over. De kweker herinnert zich nog dat deze rode bekken toen een uitzonderlijk zachte bevedering hadden vergeleken met de klassieke niet-rode bekken. Doch door het storende zichtprobleem werd er verder geen aandacht meer geschonken aan deze afwijking en alle vogels belandden bij de handelaar in Nederland en waren bestemd voor export.

Ondertussen is deze mutant ook gesignaleerd in Spanje en eveneens bij een Braziliaanse mozaiekkweker, Mr. Blasina. Deze laatste kweker zou de afwijking

blijkbaar in de hand hebben, maar verder hierover meer.

Erfelijkheid

Officieel is er weinig bekend over de vererving, zodat we genoodzaakt waren alle koppelingsdetails op te vragen. Uit deze informatie kunnen we concluderen dat het om een vrije onafhankelijke vererving gaat. Als voorbeeld halen we aan dat het koppelen van een man met rode bek aan een onverwante pop ons in de eerste generatie jongen oplevert met rode bekken, zowel in mannen als poppen.

Zoals reeds eerder vermeld ontstonden de roodbekken bij de Heer Kenens uit zijn rode vetkleur-kanaries met rode ogen (rubino/satinetfactorig). In het voorbije kweekjaar verscheen er opnieuw bij de kweker een jong met "rozerode" snavelkleur. Opnieuw opvallend verschillend tegenover de andere jongen in het nest. Opnieuw jongen uit een eigen kweeklijn sinds jaren. Het jong groeide normaal op en naarmate de jonge vogel wat ouder werd nam de kleurintensiteit van de snavel wat af. Toch bleef deze afwijkende snavelkleur best opvallen en ook de kleur van de poten en nagels was en bleef oranje.

Het betrof hier een man, rood intensief, zonder oogproblemen en in uitstekende gezondheid. Nu deze vogel meer aandacht genoot dan 10 jaar geleden, zou de kweker alles in het werk stellen om meer te weten te komen over deze afwijking. Besloten werd deze man te koppelen aan onverwante roodschimmelpoppen. Ondertussen zijn er in de kweek opnieuw rode bekken ontstaan bij de Heer Kenens. Van een totaal onverwacht koppel lipochroom rood. In een nest van 4 jongen was er opnieuw een afwijkend jong geboren, maar dit jong is vrij snel gestorven. Waarschijnlijk heeft zich in de stam van de Heer Kenens toch iets genesteld en omdat de kweker lijnenteelt toepast, waarbij toch wel wat aan familiekwake gedaan wordt, kunnen we het ontstaan van de afwijking verklaren. Volgens de Braziliaanse kweker zou het echter om een recessieve onafhankelijke vererving gaan. Het koppelen van een rode bek aan een niet-rode bek zou in eerste generatie allemaal verervende vogels opleveren. Tot op heden heb ik hierover nog niet meer duidelijkheid.

Stellingen en praktijk

De meeste kwekers leggen uiteraard de link naar de rode kleurvoeding wat in eerste instantie ook mogelijk leek. Doch bij het aanschouwen van jongen in eenzelfde nest, rode snavels samen met niet rode snavels was deze theorie voor ons uitgesloten. Trouwens bij de Braziliaanse kweker komt

deze kleurafwijking voor bij roodfactorige mozaïeken die in het nest nog geen kleurstof hebben gekregen. De mozaiekkanaries krijgen pas kleurstof toegevend op een leeftijd van 40 dagen wat dus betekent dat pasgeborenen jongen met herkenbare rode bek niets met het toedienen van kleurstofsupplementen te maken heeft.

Hier komt de afwijking voor in de klassieke bruinrood reeks. Ook bruinrood pastellen met rode bek zijn reeds geboren. De intensiteit van de rode snavel is bij de pastellen niet afgenomen maar wel opvallend is dat de ivorkleurigen wel een minder rode bek vertonen!

De kweker stelt tevens dat er een enorme variatiebreedte vastgesteld wordt van sterk gekleurde bekken tot licht oranje bekken en ook stelt de kweker vast dat bij jongen die reeds in het nest kleurstimulans krijgen, de bek eveneens een versterkte kleur laat zien.

Deze opvallende afwijking, geheel anders dan afwijkingen op de melaninen, trok onze aandacht, maar er zal nog heel wat moeten worden getest. Indien de afwijking genetisch vast te leggen zou zijn, waardoor de vererving dan ook een stuk duidelijker zou worden, zouden we al een grote stap verder zijn. Deze blijkbaar toch duidelijk afwijkende snavelkleur ontstaat in verschillende wereldcontinenten, wordt door meerdere liefhebbers vastgesteld. Dat moet ons toch even tot nadenken aanzetten en ons doen inzien dat de afwijking meer dan opvallend is waardoor ze dus ook moet worden gerespecteerd.

Nu we spreken over de rode snavelkleur, zou het misschien interessant zijn om even te kijken bij de geelfactorige. Misschien bestaat daar ook al een variant, maar mogelijk minder opvallend. Dus attentie tijdens de kweek is de boodschap, want ik geloof dat er tal van afwijkingen optreden, maar niet steeds opgemerkt worden. Een zaak kunnen we stellen en dat is dat we het woord "nieuwigheid" voorlopig nog niet uit ons kleurkanariewoordenboek moeten schrappen!

Ik wens jullie allen een succesvol kweekjaar toe.
Van der Maelen, Johan
voorzitter T.C. België

De agaatpastel wit

De agaatpastel wit is een van die vogels die onder de nieuwe standaardeisen een behoorlijk grote gedaante-wisseling heeft ondergaan, ondanks dat het bestreppingspatroon evenals bij alle andere vogels uit de agaatreeks onderbroken is gebleven. De agaatpastel wit kan voorkomen met de dominant wit alsook met de recessief witte bijkleur. Wel zal in de meeste gevallen de bestreping onder invloed van de recessief-witfactor wat harder mogelijk zelfs zwarter van kleur zijn

Agaatpastel dominant wit (nieuw)

Pastel algemeen

De eerste pastel verscheen in de isabelreeks en is ontstaan in 1957 bij de heer Kollen en werd opgemerkt door De heer Brokmeier. Beide heren waren keurmeester van de Nederlandse bond van Vogelliefhebbers. Deze nieuwe verschijning viel op door het totaal ontbreken van bestreping. Het bleek mogelijk deze eigenschap in alle klassieke kleuren in te kweken. De pastelfactor vererft geslachtsgebonden, wat inhoudt dat bij de man de pastelfactor dubbel aanwezig moet zijn en bij de pop eenmaal om zichtbaar te zijn. Indien we in de kweek een pastelman gebruiken, zullen alle dochters pastel zijn. Alle zonen zullen indien gepaard aan een klassieke pop split zijn voor pastel. Alle andere mogelijkheden even op een rijtje. pastel x pastel geeft 100 % pastellen. Split pastelman x een pastelpop geeft pastel- en niet-pasteldochters, en pastel- en split-pastelzonen. Niet-pastelman x pastelpop geeft split-pastelzonen en niet-pastelpoppen.

Vaststelling bij de pastel

De pastelfactor reduceert (vermindert) het

eumelanine (zwart) waarbij de kwaliteit van de kleur van de vleugels en staartpennen en de bestreping wordt gereduceerd. Deze vermindering mag echter niet zodanig zijn dat er een oplekking ontstaat in vleugel- en staartpennen die we bij de zwartserie grijsvleugel noemen. (of type grijsvleugel) Het phaeomelanine (bruin) wordt nagenoeg niet aangetast door de pastelfactor, maar onder invloed van de 1e reductiefactor (de agaatfactor) wordt het phaeomelanine wel gereduceerd. Het gevolg hiervan is dat er minder contrast is tussen de bestreping en de tussen de bestreping liggende kleur, zeker bij de lichtere kleurtinten. Dit geldt zeker niet voor de agaatpastel wit nieuwe norm. Hierbij is nl. het contrast tussen de bestreping en de tussen de bestreping liggende ruimte enorm. Mede hierdoor behoort de agaatpastel wit tot de mooiste pasteltinten in de kleurkanariereksen.

De nieuw standaardeisen van agaatpastel wit

Het melaninebezit begint aan de snavelbasis. Duidelijk onderbroken donkergrijze bestreping beginnende op de kop en via de rug en flanken doorlopend in de richting van de staart, minder breed dan bij vogels uit de zwartreeks. De nieuwe norm hierbij is de verhouding 60/40 %, dit houdt in dat de tussen de bestreping liggende ruimte een derde

deel breder is dan de bestreping zelf. De vleugel- en staartpennen en dekveren zijn donkergrijs zonder zichtbaar bruin phaeomelanine. Geen zichtbaar bruin phaeomelanine tussen de bestreping. Snavel, pootjes en nagels lichtgrijs gemelaneerd, in overeenstemming met het melanine-

bezit en eenkleurig.

Grondkleur egaal parelgrijs en goed waarneembaar tussen de bestreping. Waarneembaar aanwezig zijn van de optische factor zal de helderheid van de kleur ten goede komen. Bij dominant wit zal in de onderste vleugelpennen een waarneembare gele aanslag aanwezig zijn.

rugdetail agaatpastel wit kleur van de bestreping is dezelfde als van de vleugelpennen. De bestreping mag nog iets breder zijn 60/40 rugdek vrij van bruin

Wijzigingen

De aandachtige lezer zal geconstateerd hebben dat er behoorlijk ingrijpende wijzigingen hebben plaatsgevonden ten opzichte van de vorige standaardeisen. Sprak de vorige editie over een grijsachtige kleur van bestreping en de kleur van vleugels en staartpennen, de huidige standaardeisen spreken van een donkergrijze kleur van bestreping en de kleur van vleugels en staartpennen. Spraken de vorige standaardeisen nog over zo min mogelijk bruin in het rugdek, de huidige editie zegt geen zichtbaar bruin phaeomelanine tussen de bestreping. Dit houdt in dat de (nieuwe) agaatpastel wit uiterlijk zwarter aanziet dan zijn voorganger en dat deze tussen de bestreping kraakhelder dient te zijn. Mede door aanwezigheid van de optische (wit) factor is dit beslist mogelijk, ja wordt zelfs vereist.

Toekomstvisie

Mede omdat het nu mogelijk is een geheel bruinvrije agaatpastel wit te kweken, zal dit naar mijn mening de populariteit van deze kleurslag ten goede komen.

Mocht je naar aanleiding van dit artikel willen reageren:

th.v.kollenburg7@home.nl

Over kanaries gesproken

Kleurkanaries: Zwart Wit

Aansluitend op het vorige artikel gaan we nu de volgende uit de zwartreeks behandelen: "de zwart wit". We moeten het als een pijnlijke zaak bestempelen dat er zich niet meer liefhebberkwekers interesseren voor deze mooie kleurslag, want een afgewerkt, aan de standaard beantwoordend exemplaar is een werkelijke streling voor het oog! Indien we het hebben over een kleurslag die de aandacht niet krijgt die hij werkelijk verdient, dan is het wel de zwartwit kanarie.

De zwartwit behoort uiteraard tot de zwartserie met witte grondkleur, vroeger staalblauw genoemd. Op tentoonstellingsgebied wordt er een onderscheid gemaakt tussen intensief en schimmel. Het is trouwens de enige kleurslag, met witte grondkleur, waar bij dit onderscheid gemaakt wordt. Juist dit moet ons tot nadenken aanzetten en het leidt trouwens ook dikwijls tot discussies zowel bij de kweek als bij de beoordeling op de tentoonstellingen. De algemene klacht van de inzenders van dergelijke "tussenhangers" is dat deze soms als intensief en op een volgende keuring als schimmel gekeurd worden. In geen van beide gevallen kunnen deze vogels een hoge quotering krijgen door hun intermediaire kleuruiting. Bij kanaries met gele of rode grondkleur doet dit probleem zich minder voor, omdat de grondkleur meer duidelijkheid verschaft en omdat dergelijke tussenliggers gewoon minder ingestuurd worden. Enkel voor de kweek worden ze als waardevol beschouwd.

Zwartwit schimmel in het bezit van de enkele blauwfactor zal dus automatisch meer phaeomelanine (tussenliggend bruin) vertonen tegenover de zwartwit intensief die de dubbele blauwfactor bezit en geen bruin meer zou mogen laten zien.

Als we om ons heen kijken stellen we vast dat de zwartgeel (groen) veel beter vertegenwoordigd is op de tentoonstellingen dan de zwartwitte. Het hierboven aangehaalde probleem (tussenliggende vogels) is hier gedeeltelijk verantwoordelijk voor.

De standaardnormen voor intensief

- helder rugdek, geen bruin phaeomelanine
- bestreping in rug en flanken, smal en lang en goed donker
- dubbele blauwfactor
- geen storende aanslag
- snavel, poten en nagels zo donker en egaal mogelijk gekleurd

Het is vanzelfsprekend dat het eventueel resterende bruine phaeomelanine beter zal opvallen op een witte grondkleur dan op een gele.

De bevederingslengte gecombineerd met de gepaste blauwfactor zal ons moeten leiden naar een ideaalbeeld. Een ideaalbeeld dat enkel onder vorm van strenge selectie zal kunnen worden bereikt.

Soms is de bestreping nogal zwaar, omdat er regelmatig vogels tentoongesteld worden die niet altijd vol intensief zijn. Wetende dat de bestreping bij schimmelvogels altijd breder is, is dit het probleem.

Om het kort te stellen: de bestreping moet goed present zijn, maar niet te zwaar en de grondkleur moet duidelijk door de bestreping zichtbaar zijn.

De flanktekening mag geenszins ontbreken en moet symmetrisch zijn. De harmonie tussen rug- en flanktekening is van het aller-grootste belang!

Ons streefdoel is een zo donker mogelijke bestreping te bereiken.

Ter illustratie heb ik een foto bijgevoegd van een bestreppingspatroon van een zwartwit intensief van Italiaanse afkomst. Een totaal ander beeld waaraan we ons niet onmiddellijk hoeven te spiegelen. Toch zal de toekomst moeten uitwijzen welke invloed deze vogels op onze kanaries zullen uitoefenen, maar dat is stof voor een ander artikel.

De grondkleur moet allereerst een egaliteit uitstralen in combinatie met een donker

Mooi donker geheel met een goed bestreppingspatroon. Heldere rug. Staart kan beter sluiten.

Het gehele bestreppingspatroon moet iets zwaarder, zeker de flanktekening is te zwak voor een volpigmentkanarie. Geheel moet eveneens donkerder.

fond. M.a.w. de blauwfactor moet dubbel of maximaal aanwezig zijn.

Ook de flanken moeten egaal meegekleurd zijn en dus zeker niet opgebleekt.

Het verschil of beter de overgang van borst naar onderlichaam mag zeker niet storend gebeuren. Het moet in elkaar vloeien, want dikwijls stellen we een sterk opgebleekt onderlichaam vast (tussen de poten).

Verder moet de kleur tot onder de bek vloeien en dus zeker geen bef vertonen.

De aanslag in de vleugelpennen moet eveneens beperkt blijven en geen storende indruk veroorzaken. Ook niet zichtbaar op de schouderbochten of in de staartpennen.

Om deze aanslag weg te werken kunnen we eventueel de recessief witfactor inkweken, maar hierdoor zal onze zwartwit te hard overkomen en soms het geheel wat verstoren.

Een andere mogelijkheid is het inbrengen van de ivoorfactor, maar dit raad ik ten stelligste af. Hierdoor zal de aanslag verminderen, maar wordt onze grondkleur onzuiver en zijn we dus ook niet geholpen. De meest efficiënte manier is nogmaals selectie. De bevedering op de juiste lengte, niet te sterk (ultra) intensief, is van groot belang.

De hoorndelen ook zo donker mogelijk en egaal. Dus geen witte nagels **noch gedeeltelijk witte nagels**. Te sterk ingekorte nagels moeten ook als foutief gezien worden, want hier is niet meer duidelijk of de nagel al of niet gedeeltelijk bont was!

De kweekkoppels.

Het zal wel onze bedoeling zijn vogels te kweken die de standaardreizen benaderen. Een groot deel van deze resultaten zal afhankelijk zijn van de wijze van selecteren van onze kweekvogels en het samenstellen van

Vleugelpennen te bruin omzoomd. Duidelijker bestreppingspatroon. Te bleke bek.

de kweekkoppels.

Inbrengen van een andere kleurslag of factor zal ons meestal weinig of geen winst opleveren. De enige die we in onze zwartwit-kweek kunnen en ook het best gebruiken, is de zwartgele.

We zijn dus genoodzaakt onze best passende vogels aan elkaar te koppelen. Wakend onder het strenge, selectieve oog voor kleur en pigmentatie.

Enkele koppelingsvoorbeelden:

zwartwit intensief X zwartgeel schimmel
zwartwit schimmel X zwartgeel intensief
zwartwit intensief X zwartwit schimmel

Deze koppelingen mogen ook omgekeerd worden, de resultaten blijven identiek, zwartwit en zwart-geel in intensief en schimmel. Wel opletten bij het laatste voorbeeld waar 2x de dominant witfactor aan elkaar gekoppeld wordt. De jongen die deze factor dubbel ontvangen, hebben problemen met de levensvatbaarheid. Deze koppeling kan en zal dus minder jongen opleveren.

In deze koppeling kunnen er ook zwartgele jongen optreden!

Als we deze koppelingstheorie wat verder gaan uitdiepen, weten we dat niet alle jongen geschikt zijn voor de tentoonstellingen. De poppen zullen meestal te bruin zijn in de rug, wat ze minder geschikt maakt voor de tentoonstellingen. Anderzijds zijn zowel de schimmel- als de intensieve mannen als tentoonstellingsvogel geschikt. Toch zullen we ons ervan bewust moeten zijn dat bij kweken op hoog niveau er zelden goede inten-

Zuiderse kweekpop. Ideaal voor pigmentherstel bij ons te zwak gestreepte zwartwitte.

Uiteraard niet overdrijven met te zwaar gestreepte kanaries. Te zwakke grondkleur voor zwartgeelkweek! Zeer donkere kanarie.

sieve en goede schimmelvogels geboren zullen worden uit eenzelfde koppeling!

We zullen ons moeten richten naar **intensief- of schimmelkweek**. Onze standaardnormen vragen voor schimmels (leiblaauw vroeger) aanzienlijk minder donker dan voor de intensieve exemplaren. De schimmels die we kweken, uit onze koppels geselecteerd naar intensief, zullen meestal een te sterke blauwfactor bezitten en een te intensieve borst, waardoor ze dus minder geschikt zijn voor de TT's. Anderzijds de ideale vogels om verder te kweken naar intensief.

Een ideale paring is die van een zwartwit schimmel man (maximale blauwfactor) met een zwartgeel intensieve pop. Alle jongen hieruit zullen over een goede citroenfactor beschikken en we zullen intensieve tentoonstellingsmannen in zwartgeel en zwartwit intensief kweken.

Zo weinig mogelijk gebruik maken van kweekvogels met witte nagels, want dit kan zich reproduceren. Indien we telkens deze vogels voor de kweek uitsluiten, zullen we uiteindelijk over een stam beschikken waarbij dit nog sporadisch zal optreden.

Beschikken we over zo'n exemplaar met witte nagel, die werkelijk kwaliteit uitstraalt, dan kan deze vogel wel positieve factoren in onze stam inbrengen en kunnen (moeten) we hem voorzichtig inschakelen.

Besluit.

Opnieuw stellen we vast dat elke kleurslag zijn specifieke moeilijkheidsgraad heeft, maar toch moeten we toegeven jaarlijks exemplaren te zien die werkelijk de standaardnormen behalen, hoe moeilijk het ook is. Juist dit moet ons de moed geven onze wil door te zetten.

Een andere vraag die ik me stel is wanneer de phaeovrije Italiaanse vogels hun intrede zullen doen in deze kleurslag. Hoe zullen onze schimmelvogels er dan uitzien? En de intensieve? Eén belangrijk punt mogen we echter niet uit het oog verliezen: de rug moet goed doorgekleurd zijn. Tussen de bestreping dezelfde tint grondkleur als op de borst eisen en niet een kleurloze rug zoals we bij de mozaleken kennen.

Belangrijk is ook nog dat de vogels uit de zwartreeks er echt voordeel mee doen ze van de zon te laten genieten; ze worden er donkerder van, wat positief te noemen is. Het verschaffen van bruidssluiert (alle delen van de plant) zou de vogels een enorme donkere pootkleur geven.

Om af te sluiten hoop ik met dit artikel toch enkele liefhebbers aangemoedigd te hebben het ook eens te proberen met deze toch niet al te makkelijke vogel.

In elk geval veel succes.

*Tekst en foto's: Van der Maelen Johan
COM-keurder kleurkanaries*